

שגם הבעל והאב צריך להשתדל עבור זה שיהיה להם ממה לזון אחר מיתתו אף שלא הסילו עליו חובה. ולכן באשר שהבטחה ליכא לנשי וצריכה לזכותם גדולים מן הראוי כשרואה שבדרך פרנסתו לא יוכל להשאיר הרבה אלאחר מיתתו, שיקח אינשורענס שיהיה סך גדול פ"י שישלם בכל השנים שיחיה רק מעט בכל שנה לפי מה שאפשר לו, שעל מה שכבר ישאר לאשתו וב"ב לא יצטרכו לזכותם גדולים שיחיה קיים להם, דאדרבה להפסיד להם ממה שכבר יש להם הוא רק באם ח"ו יתחייבו לעונשים שע"ז רוב נשים כשרות שומרי תורה הם בחזקת זכאות שיתקיים אצלם מה שנשאר להם.

וממילא מובן לפ"ו כשיש לו להשיג בעד סך ד' מאות לשנה שיכול לבזבז על ביטוח שני מיני ביטוח, אחד הוא רק לסך ט"ו אלף ויש לו מעלה שכשיזכה להיות בן ס"ה שנים בחסד השי"ת יתנו לו ביטוח איזה סך קצוב, ואחר הוא על סך חמשים אלף אבל לא יתנו כלום בחייו אלא רק לאחר מיתתו יתנו לאשתו ובניו, שיותר טוב שיקח ביטוח על חמשים אלף כדי שיהיה לאשתו ובניו יותר שיוכלו לזון ולהתפרנס בהרוחה. שהוא עצמו כשיאריך השי"ת שנותיו אין צורך לו כל כך לביטוח, שהרי מובטח מהשי"ת באיזה פרנסה גם בלא זכותים ויהיה גם לאשתו ובניו, ואם ח"ו יתענש שלא יאריך ימים כל כך הרי לא יתה לאשתו וורעו כשלא יהיה להם זכותים גדולים ונחזק עברם ביטוח כדלעיל. ולכן טוב שיקח החמשים אלף ביטוח אף שיהיה זה רק לאשתו ובניו. אבל באשר תמוהין לי איך אפשר שבעד סך קטן של ארבע מאות לשנה יתנו ביטוח חמשים אלף שהוא סך גדול, לכן אולי יש איזה תנאים לתשלומי החמשים אלפים שלא ידועים לי ואולי לפי התנאים אין ליעץ כן לכן אם יש איזה תנאים בהתשלומין יודיעני כתר"ה ונתיישר עוד בדברי.

ידידו מקוירו מאד,

משה פיינשטיין

פימן מ"ב

בענין התנועה החדשה של נשים השאננות והחשובות

בע"ה.

י"ח אלול תשל"ו.

מע"כ ידידי הרה"ג מוהר"י קעלעמער שליט"א רב בבאסטאן בקהלה חשובה.

הגה בדבר הנשים השאננות והחשובות אשר בעניני הגהגות המדינות בעולם הן גם כן מהלוחמות יחד עם התנועה כו עם הנשים הלוחמות בזה מכל העמים שבועלם, אבל נשים אלו שהן שומרות תורה

דאמרה מזוני לא יהבי לה, ופרש"י שידעת להתפלל וכתב מהרש"א בח"א דלרש"י הוא לענין מול דמולה תלוי במזל הזכר והביא כן גם מתוס' סוטה, וא"כ כשצריכה בעצמה להתפרנס תלוי בתפלה כשיקבל השי"ת תפלתה עיי"ש, ונמצא לפירוש זה שהזכר כל זמן שהוא חי יש לו הבטחה לפרנסתו אף שלא יזכה שיקבל תפלתו ולא רק לפרנסת עצמו אלא גם לפרנסת אשתו וב"ב המוטלים עליו מדינא וממנהגא וכדאמר רבא במ"ק דף כ"ח מזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא תליא מלתא, ואם הוא במזל טוב הרי יהיה לו גם עשירות שיהיה ממילא גם לאשתו וב"ב, ואף כשיתן השי"ת לו ברכה מאיזה זכות יתן הברכה גם לאשתו כראייתא בברכות דף נ"א דאמר עולא אין פרי בטנה של אשה מתברך אלא מפרי בטנו של איש וה"ה לכל הברכות שנאמרו בקרא הוא שמתברך האיש וממילא מתברכת גם האשה, וכן מוכרח דהא הכוס של ברכה הוא לברכה גם בזקנים שלא שייכח להוליד שוב והוא הברכה רק על ענינים האחרים כשלוש הגוף ומוני ריחוי וכדומה, וגם ע"ז אמר עולא שא"צ לשלח כוס של ברכה להאשה משום שהיא מתברכת ע"י האיש. ואם ח"ו אינו במזל טוב עכ"פ זימין לו השי"ת פרנסתו אף אם הוא באופן דחוק וע"י עבדה וסירחא גדולה ובמה שיזמין לו יהיה גם להאשה וב"ב.

ולכן כל זמן שיאריך השי"ת ימיו אף כשיזמין איכא הבטחה שכרו בידו ולרבא דתלוי במזלא כפי שהקציב הקב"ה יש שהוא באופן קל בלא סירחא וגם בשפע ברכה, ויש שבאופן קשה בסירחא גדולה וגם במוזנות מצומצמים, אבל בכל אופן יהיה ממילא גם לאשתו וב"ב. אבל אחר שימות שאשתו תהיה אלמנה שתצטרך בעצמה להתפרנס, שאם לא יהיה לה זכות גדול שיקבל תפלתה הרי לא יהיה לה מזונות ואף אם בחסד השי"ת יהיה לה מזונות לא יהיה לה בהרוחה, ואף שבב"מ דף פ"ד א"ר יוחנן לאחתיה שאף שתהיה אלמנה לא יחסר לה מקרא ואלמנותיך עלי תבטחו, פשוט שהוא ברכה שלו לאחתיה שיקבל השי"ת תפלתו, וגם אפשר דיע שהיא ראויה שיקבל השי"ת תפלתה מצד צדקתה, וגם בזכות הבטחון הגדול שיהיה לאשה תזכה שהשי"ת ישלח לה פרנסתה בעדה ובעד זרעה שלא כל נשי זכיון לזה, עכ"פ האשה צריכה לזכות יותר גדול מכפי הצריך האיש, שיש לחוש שמא לא יהיה לה זכות הגדול שלכן אף שעל הבעל ליכא חיוב מזונות אלאחר מיתתו לזון אלמנתו ובניו, ואף שתיקנו חכמים מזונות לאלמנה וכן להבנות אלאחר מיתתו, מ"מ אין עליו חיוב לטרוח בחייו הרבה כדי להרויח מתר מצורכו בחיים כדי שישאר עבור מזונות האלמנה והבנות, התק"ח היא רק באם נשארו ממנו נכסים חייבין הבנים לזונם, מ"מ מאחר שאנו רואין שחכמים השתדלו לתקן שיהיה מזונות האלמנה ולהבנות, מובן

שאי"כ גם על ציצית שייך לאשה שתמצה ללבוש בגד שיהיה בצורה אחרת מבגדי אנשים אבל יהיה בד כנפות ולהטיל בו ציצית ולקיים מצוה זו. ורק להנח תפילין כתבו התוס' עירובין דף צ"ו ע"א ד"ה מיכל דצריך למחות בידן משום דתפילין צריך זריזות מרובה בגוף נקי ובהיחס הדעת שמטעם זה אף אנשים שמחוייבין בתפילין נמנעין מלהניחם כל היום אלא רק זמן המעט דתפלה בשחרית, וכן איפסק ברמ"א או"ח סימן ל"ח סעי' ג', ובתרגום יונתן על קרא דלא יהיה כלי גבר על אשה איתא לא יהי גלויין דציצית ותפילין דהינון תקוני גבר על איתא לא סבירא להו לתוס' זה, ופשוט שהתוס' סברי שאינו מתרגם יונתן, אבל פשוט שהוא רק בחשקה נפשה לקיים מצות אף כשלא נצטווה אבל מכיון שאינו לסונה זו אלא מצד תורעמותה על השי"ת ועל תורתו אין זה מעשה מצוה כלל אלא ארובה מעשה איסור שהאיסור דכפירה שחושבת דשייך שיהיה איה חלוף בריני התורה היא עושה גם במעשה שהמיר.

ושנית צריך לדעת כי אין זה בשביל שנשים פחותות במדרגת הקדושה מאנשים דלפנין הקדושה שוות לאנשים לענין שייכות החיוב במצות שרק מצד הקדושה דאיכא בישראל הוא ציוי המצות וגם הנשים נאמרו כל הקראי דקדושה בין תחלת תנאי קבלת התורה והייתם לי סגולה ואתם תהיו לי גוי קדוש שנאמר לבית יעקב אלו הנשים ותניד לבני ישראל אלו האנשים, ובין ואנשי קדש תהיו לי שבמשפטים והייתם קדשים דשמיני וקדשים תהיו והייתם קדשים שבפי קדשים וכי עם קדוש אתה לה' שבפי ראה ובכל מקום שנמצא ענין קדושה דישאל נאמר גם לנשים, ולכן גם הנשים מברכות בלשון אשר קדשנו במצותיו כמו האנשים אף על המצות שלא חייבתן תורה, ורק שהוא קולא מאיזה טעמי השי"ת שרצה להקל לנשים כדלעיל ולא מצד גריעותא ת"ו, ובהחובים בין איש לאשתו איתא חיוב הכבוד על האיש לאשה לבעלה בלא שום חלוק, והרבה מהנשים שהיו נביאות ויש להן כל דיני נביא שבאנשים, ובהרבה דברים נשתכחו בין בקראי בין בדברי תו"ל עוד יותר מלאנשים, וליכא שום זלזול בכבודן ובכל דבר בזה שנפטר מלמד התורה וממצות שהזמ"ג וליכא כלל שום סבה להתרעם כלל, וזה יש לכתר"ה להסביר בכל פעם ופעם ולהיות תקיף ותוק בדעתו שהוא כדני התורה למחות באלו הנשי שאחר כל זה יעמדו בדעתן האולת העקושה שלא לשנות שום דבר ממנהגי ישראל הקדושים.

ובנה אגמור בברכה לשלום אמת וכוח"ס לכתר"ה ולכל אשר אתו ולכל הקהל הקדוש האנשים והנשים והסוף.

משה פיינשטיין

ידידו מוקירו,

ורצות להכניס מלחמתן גם כמה שנוגע לכמה דיני התורה ויש מהן אשר מתפללות בטלית וכדומה בעוד דברים, ורוצה שאביע בזה דפתי בעצם הדבר ואיך שיתנהג כתר"ה.

והנה ראשית צריך לדעת כי מעיקרי האמונה הטהורה שלנו שכל התורה בין שבכתב בין שבעל פה ניתנה מהקב"ה בעצמו בהר סיני ע"י משה רבנו ע"ה ואי אפשר לשנות אפילו קוץ אחד לא להקל ולא להחמיר. אך נצטינו שכיש צורך לסיג ולגדר היה חיוב על הסנהדרין וחכמי התורה לתקן איה תקנות לאסור איה דברים וכן לחייב איה דברים אך בהרעה מרבנן שהוא לתקנה ולסיג, ומומן שנתפורנו בכל הארצות לית לנו כח זה אלא שיש לחכמים לתקן כל מקום ומקום איה תקנה רק למקומם ורק לזמן קצר. וממילא זה שהתורה פטרה מ"ע שהזמן גרמה הוא מן התורה וגם רבנן לא חייבוהו כי לא ראו בזה שום צורך לחייבן וארובה שמעם שהצורך הוא לפוטרו דוקא מהטעמים שפטרנו תורה, ולבד טעמי התורה שלא ידוע לסתם אינשי אף לא לת"ח גדולים ואנו מחוייבין להאמין שאיכא טעמים גדולים לקב"ה נותן התורה איכא גם טעמים גלויים לכל, כי סתם נשים בעולם אינם עשירות ועליהן מוסל גדול הילדים והילדות שהיא מלאכה היותר חשובה להשי"ת ולהתורה, וכן ברא השי"ת בטבע כל מין ומין דמבע"ת שהנקבות יגדלו את הולדות ואף את מין האדם לא הוציא מן הכלל בזה שגם טבע הנשים מסוגל יותר לגידול הילדים שמצד זה הקל עליהן שלא לחייבן בלמוד התורה, ובמ"ע שהזמ"ג, שלכן אף אם ישנה סדור החיים בעולם גם לכל הנשים ולעשירות בכל הזמנים ואף כשאפשר למסור הגידול לאיזה אינשי ונשי כבמדינתנו לא נשתנה דין התורה ואף לא דין דרבנן, ולא תועיל שום מלחמה כי אין שום כח לשנות אפילו בהסכם כל העולם כולו שום דבר, והנשים שמתעקשות ורוצות ללחום ולשנות הן בחשיבות כופרות בתורה, עיין ברמב"ם פ"ג מתשובה ה"ח דשלשה הן הנקראין כופרין בתורה האומר אף על תיבה אחת שמשא אמרו מפי עצמן, והכופר בפירושה שהוא חורה שבעל פה, והאומר שהוחלף דבר אחד כל אחד משלשה אלו כופר בתורה ודינם שאין להם חלק לעוה"ב, ואף שלשון הרמב"ם הוא האומר שהבורא החליף מצוה זו, ופשוט שהוא לרבותא דאף דאומר שהבורא החליף מצוה זו וכ"ש כשאומר שהרשות ביד האינשי להחליף, שג"כ הרי אומר בזה שאין התורה נצחית וכל הטעם הוא שהרי מכחיש כמה כתובים המורים שהתורה נצחית כדכתב הכ"מ.

איברא דאיכא רשות לכל אשה לקיים אף המצות שלא חייבתן תורה ויש להם מצוה ושכר על קיום מצות אלו וגם לשיטת התוס' רשאות גם לברך על המצות יכמנהגו שמקיימות מצות שופר ולולב וגם מברכות